

Guia d'aprenentatge
Gestió de situacions de crisi
(6 ECTS)

Any acadèmic 2018-2019

Semestre: 1r Curs: 3r

Grau en Educació Social

Mòdul F: Tècniques, mitjans i recursos en l' intervenció socioeducativa

Matèria: Gestió de situacions de crisi

Professora: Àngels Sogas i Perales

1.- Presentació de l'assignatura

En la teva tasca professional et trobaràs sovint en situacions difícils, situacions de conflictes que posaran a prova el teu equilibri psicològic i emocional, la teva capacitat d'adaptació en l'entorn, els teus recursos personals i la teva professionalitat. És important que sàpigues posar en joc les teves estratègies necessàries per funcionar de forma adaptativa per evitar caure en el burnout.

Treballarem la gestió emocional en situacions adverses i l'autocontrol de les emocions. Veurem que en el transcurs del nostre viatge vital inevitablement haurem de tenir contacte amb el patiment derivat de situacions de pèrdua. Analitzarem quins són aquests processos de pèrdua i dol, les seves etapes, característiques i les formes d'acompanyament professional.

Aquesta assignatura t'ajudarà a comprendre aquestes situacions i a saber com afrontar-les. A posar en relació la intel·ligència emocional i la relació d'ajuda. A entendre que el conflicte és quelcom inherent a les relacions humanes si l'entendem com quelcom que genera canvi i que esdevé una oportunitat per a la transformació de les persones.

2.- Competències a desenvolupar

- Reconèixer i acceptar les pròpies emocions
- Reconèixer i acceptar les emocions dels usuaris, destinataris de la nostra acció/intervenció.
- Executar els elements claus de la gestió de les emocions en l'acció educativa.
- Identificar i assolir les habilitats necessàries per a una comunicació no violenta.
- Manifestar capacitats actitudinals per acompanyar processos de dol i pèrdua.

3.- Continguts

Mòdul 1: Autoconeixement i gestió de les emocions

- 1.1. Les emocions
- 1.2. Les competències emocionals: Autoconeixement, autocontrol, automotivació, empatia i habilitats de relació.
- 1.3. Que ens fa por?: Reconeixement de les situacions temudes.
- 1.4. Estrès i burnout

Mòdul 2: Els processos de pèrdua i dol

- 2.1 Què són les crisis.
- 2.2 Etapes, característiques i acompanyament professional.
- 2.3 Diferents processos en situacions de pèrdua: física, afectiva i malaltia

Mòdul 3 : Un model d'intervenció en crisis: La relació d'ajuda

- 3.1 Què és la relació d'ajuda?
- 3.2 Elements que intervenen: context, inherents a la persona que demana o necessita ajuda, implícits de la relació d'ajuda i propis de la persona que ajuda
- 3.3 Eines i tècniques de gestió en situacions de crisis: l'entrevista; pla de treball, protocols de derivació, etc...

Mòdul 4 : Una situació real

- 4.1 Anàlisi d'una situació real
- 4.2 Preparació i posada en pràctica de les decisions preses
- 4.3 Avaluació

4.- Resultats de l'aprenentatge

Al final del procés l'estudiant mostrarà les següents evidències de les competències desenvolupades:

- Serà capaç de reconèixer les seves pròpies emocions.
- Tindrà coneixements i destreses per a gestionar les pròpies emocions
- Serà capaç de conèixer el processos de dol i pèrdua.
- Serà capaç de manifestar capacitats actitudinals per acompanyar processos de dol i pèrdua.

- Tindrà coneixement i destreses per a transmetre notícies i informacions adverses de manera contenidora.
- Tindrà coneixement i destreses per a identificar les variables que configuren una situació d'hostilitat.
- Serà capaç d'identificar les característiques i l'estil personal per a controlar el propi estrès.

5.- Metodologia

5.1.- Activitats del professor:

- Presentar els continguts de l'assignatura.
- Guiar l'anàlisi d'experiències personals i situacions d'estrès i de risc a partir de les experiències personals en el processos de pràctiques.
- Proposar articles i situacions pràctiques tant en les classes presencials com en el campus virtual.
- Orientar en la preparació de treballs.

5.2.- Activitats dels estudiants:

- Analitzar i comprendre personalment el contingut de l'assignatura.
- Participar en les propostes i fòrums de treball qualitativament.
- Afrontar situacions simulades de forma activa i creativa.
- Llegir la bibliografia proposada i necessària per als treballs.
- Realitzar els treballs que es proposen a l'assignatura.

Treball a l'aula	75 hores	3 ECTS
Treball tutoritzat	50 hores	2 ECTS
Treballautònom	25 hores	1 ECTS

6.- Sistema d'avaluació

En aquesta assignatura s'aplicarà l'avaluació continuada per la qual cosa l'assistència a les classes és de caràcter obligatòria. No hi ha examen final. En cas de suspendre o no presentar-se en primera convocatòria, l'estudiant anirà directament a segona convocatòria al juliol.

Les activitats d'avaluació estan descrites en les Pautes d'activitats d'Avaluació de l'assignatura. Tant pels alumnes presencials com pels alumnes d'itinerari Adaptat.

6.1.- Activitats o instruments d'avaluació

1. Elaboració i realització d'un pla de ruta: (tres entregues)
 - a. *Elaboració del pla de ruta. **Lliurament setmana del 8 al 12 octubre 2018.***
 - b. *Primera revisió del pla de ruta. **Lliurament setmana del 5 al 9 de novembre, 2018***
 - c. *Avaluació pla de ruta. **Lliurament setmana del 3 al 7 de desembre 2018***
2. Anàlisi d'una situació preferiblement viscuda en el lloc de pràctiques o feina i proposta d'actuació professional.(pla de treball....): **Lliurament 9 de gener 2019**
3. Elaboració del portafolis o memòria de l'assignatura (inclou lectura obligatòria i avaluació pla de ruta)
 - Primera entrega: **Lliurament setmana del 12 al 16 de novembre 2018**
 - Segona entrega: **Lliurament 9 de gener 2019**

6.2.- Criteris d'avaluació

Un 30 % Pla de ruta (inclou revisions i avaluació final del pla de ruta)

Un 20% Anàlisi d'una situació

Un 40 % Portafolis.

Un 10% Participació a classe. (compartir lectura setmana del 1 al 5 d'octubre)

Elaboració i realització d'un pla de ruta	Elaboració del pla	setmana del 8 al 12 octubre 2018.
	Primera revisió del pla	setmana del 5 al 9 de novembre, 2018
	Avaluació pla	setmana del 3 al 7 de desembre 2018
Anàlisi d'una situació		9 de gener 2019
Portafolis	Primera entrega	setmana del 12 al 16 de novembre 2018
	Segona entrega	9 de gener 2019
Compartir lectures		setmana del 1 al 5 d'octubre

Les activitats lliurades fora de termini, sense causa de força major, no seran acceptades.

Els alumnes d'itinerari adaptat tenen l'avaluació ajustada dins l

7.- Resum del procés formatiu per competències

Veure quadre annex

8.- Vies de comunicació amb el docent

A més de l'atenció en els dos espais habituals de comunicació (aula i campus virtual) el professorat pot comunicar-se amb l'estudiant a través de tutories i del correu electrònic. asogas@peretarres.url.edu

Horari d'atenció: dijous de 9,30 a 11 (cal demanar cita prèvia per mail).

9.- Bibliografia i recursos

Lectura obligatòria :

Bisquerra, R (2003) Educación emocional y competencias básicas para la vida. *Revista de Investigación Educativa*, 21(1), 7-43

Goleman, D. (1996). *Inteligencia emocional*. Barcelona: Kairós.

Lectures bàsiques

Bach, E. i Darder, P. (2004). *Sedueix-te per seduir: viure i educar les emocions*. Barcelona: Edicions 62.

Bach, E. i Darder, P. (2010). *Des-educat.: Una proposta per viure i conviure millor*. Barcelona. Edicions 62.

Rogers, C. (2000). *El proceso de convertirse en persona*. Barcelona. Paidós.

Ruiz, M (1996) *Los cuatro acuerdos*. Barcelona. Editorial Urano

Lectures complementàries

Bermejo, J.C. (1998). *Apuntes de relación de ayuda*. Madrid: Centro de Humanización de la Salud.

Bermejo, J.C. (2005). *Inteligencia emocional*. Madrid: Centro de Humanización de la Salud.

Boque, C. (2005). *Tiempo de mediación: una propuesta metodológica para la resolución pacífica de conflictos*. Madrid. Ceac.

Cabero, M. (2010). *El coaching emocional*. Barcelona: UOC.

- Conangla, M. (2005). *Crisis emocionales: la inteligencia emocional aplicada a situaciones límite*. Barcelona: Amat.
- Cornelius, H. i Faire, S. (1998). *Tú ganas/Yo gano. Cómo resolver conflictos creativamente y disfrutar con las soluciones*. Madrid: Gaia Ediciones.
- Frankl, V. (1998). *El hombre en busca de sentido*. Barcelona: Herder.
- Glenn, G. (2004) *Measuring emotional intelligence common ground and controversy*. New York. Nova Science.
- Lacasa, F. Álvarez, M. Navarro, A. Ortiz, E. Richart, T. (2014) *Tratamiento grupal de regulación emocional e interpersonal : para niños y adolescentes* . Esplugues de Llobregat. Ediciones Sant Joan de Deu
- Marroquín, M. (1991). *La relación de ayuda en Robert R. Carkhuff*. Bilbao: Ediciones mensajero.
- Meichenbaum, D. (1987). *Manual de inoculación de estrés*. Barcelona: Martínez Roca.
- Moyano, S. i Planella, J. (2011). *Voces de la educación social*. Barcelona: UOC.
- Muñoz, J. (2014) *Sabiduría emocional y social*. Barcelona. J.M.Bosch.
- Poch, C. (2003). *La Muerte y el duelo en el contexto educativo: reflexiones, testimonios y actividades* Barcelona. Paidós.
- Potter, A. (1987). *Preventing job burnout*. Los Altos: Crisp.
- Rogers, Carl (2000). *El proceso de convertirse en persona*. Barcelona: Paidós.
- Trinidad, C. (2004). *Mediació i Resolució de Conflictes*. Text base de l'assignatura. Facultat de Educació Social i Treball Social Pere Tarrés. Universitat Ramon Llull. Barcelona.
- Turner, Mary. (2004) *Cómo hablar con niños y jóvenes sobre la muerte y el duelo*. Barcelona: Paidós.

ANNEX: QUADRE RESUM DEL PROCÉS FORMATIU PER COMPETÈNCIES

Competències	Activitats formatives	Resultats d'aprenentatge	Activitats d'avaluació
C1.-Reconèixer i acceptar les pròpies emocions	- Exposició de fonaments teòrics - Visionat de vídeos - Elaboració de fitxes de les diferents emocions - Preparació d'activitats per a reconèixer les emocions - Realització activitats portafolis	Serà capaç de reconèixer les seves pròpies emocions.	- Realització pla de ruta (veure Pauta d'activitat d'avaluació 1) - Lectura del llibre (veure Pauta d'activitat d'avaluació 3) - Anàlisi d'una situació en concret (veure Pauta d'activitat d'avaluació 2) - Portafolis (veure Pauta d'activitat d'avaluació 3)...
C2.-Reconèixer i acceptar les emocions dels usuaris, destinataris de la nostra acció/intervenció	- Exposició de fonaments teòrics - Anàlisi de lectures - Visionat de vídeos - Participació en rol playing - Elaboració de dinàmiques - Realització activitats portafolis	- Serà capaç d'identificar les característiques i l'estil personal per a controlar el propi estrès. - Tindrà coneixement i destreses per a identificar les variables que configuren una situació d'hostilitat	- Lectura i posada en comú del llibre (veure Pauta d'activitat d'avaluació 3) - Anàlisi d'una situació en concret (veure Pauta d'activitat d'avaluació 2) - Portafolis (veure Pauta d'activitat d'avaluació 3)
C3.-Executar els elements claus de la gestió de les emocions en l'acció educativa.	- Recerca d'informació documental - Resolució de cas pràctic a partir de les aportacions dels alumnes - Visionat d'audiovisual - Lectura comprensiva de la bibliografia de referència - Realització activitats portafolis	- Tindrà coneixements i destreses per a gestionar les pròpies emocions - Serà capaç d'identificar les característiques i l'estil personal per a controlar el propi estrès. - Tindrà coneixement i destreses per a identificar les variables que configuren una situació d'hostilitat	- Realització pla de ruta (veure Pauta d'activitat d'avaluació 1) - Lectura del llibre (veure Pauta d'activitat d'avaluació 3) - Anàlisi d'una situació en concret (veure Pauta d'activitat d'avaluació 2) - Portafolis (veure Pauta d'activitat d'avaluació 3)

C4.-Identificar i assolir les habilitat necessàries per una comunicació no violenta	• Conferència educador social • Realització activitat de rol playing • Elaboració d'un pla de treball • Resolució de casos pràctics • Exposició de fonaments teòrics de la relació d'ajuda • Anàlisi de lectures • Exposició de fonaments teòrics • Anàlisi de lectures	• Tindrà coneixement i destreses per a transmetre notícies i informacions adverses de manera contenidora. • Serà capaç d'identificar les característiques i l'estil personal per a controlar el propi estrès. • Tindrà coneixement i destreses per a identificar les variables que configuren una situació d'hostilitat	• Realització pla de ruta veure Pauta d'activitat d'avaluació 1) • Portafolis (veure Pauta d'activitat d'avaluació 3) • Anàlisi d'una situació en concret (veure Pauta d'activitat d'avaluació 2)
C5.-Manifestar capacitats actitudinals per acompanyar processos de dol i pèrdua	• Exposició de fonaments teòrics • Anàlisi de lectures • Visionat de vídeos • Participació en rol playing • Elaboració de dinàmiques • Exposició de fonaments teòrics • Anàlisi de lectures	• Serà capaç de conèixer el processos de dol i pèrdua. • Serà capaç de manifestar capacitats actitudinals per acompanyar processos de dol i pèrdua.	• Anàlisi d'una situació en concret (veure Pauta d'activitat d'avaluació 2) • Portafolis (veure Pauta d'activitat d'avaluació 3)